

► Bij spannend beeldconcert tellen zelfs de milliseconden

‘Trompettist kan niet zomaar even iets langer doorblazen’

Wielrenners noemen zoiets, à la de Mont Ventoux, een klim in de vijfde categorie. Qua zwaarte is het project *Westland in vogelvlucht* daar artistiek en muzikaal mee te vergelijken. Muziek en beeld moeten perfect synchroon lopen.

Rien van den Anker
’s-Gravezande

Het is misschien geen wereldprimeur maar voor Westland wel uniek: een orkestconcert met tegelijk – op de achtergrond – een bioscoopbrede documentairefilm. Slagwerker Hein van den Bos en filmregisseur Edwin de Haan strijden verbaal even om de juiste naam. „Noem het een beeldconcert, maar het is ook een documentairefilm met muzikale onderschriften”, besluiten ze.

Het idee voor dit Westlandse, bijzondere ‘beeld en geluid’-project is ontstaan uit het contact tussen dirigent Arno Schipdam van Honsels Harmonie en Wouter Iseger, samen ook collega’s in het Haagse Residentie Orkest. De laatste was eerder betrokken bij een vergelijkbaar project over en rond de restauratie van de Domtoren in Utrecht. Waar ook de Ridderkerkse filmmaker Edwin de Haan van Platform 82 aan meewerkte.

„Het concept van wat wij hier willen doen, lag dus al klaar”, vertelt Edwin. „Een voorstelling maken met een geheel nieuwe film met dragend beeld, die in één keer muzikaal wordt ondersteund door een spelend orkest.”

Romantisch

Hein van den Bos van Honsel Harmonie: „Zonder pauze achter elkaar 75 minuten lang en precies muziek spelen die in tijd exact past bij de gemaakte film. Het beeld wordt muzikaal als het ware ingevuld. Soms sneller, harder of bijvoorbeeld romantisch ingekleurd.”

In eerste instantie is gekozen welke thema’s in een film over het Westland horen. Ridderkerker De Haan liet toen al gelijk weten dat het geen documentaire over tuinbouw en veilingen zou worden. Dat ook de geschiedenis en vooral de hier aanwezige, historische nostalgie een plek zouden krijgen.

„Dat hier heel veel strijd is geleverd tegen natuur en indringers. Dat hier ook nog zo veel aanwezig is uit de Romeinse tijd, en dat de invloed van de kerken zo groot is geweest. En

Westland in Vogelvlucht

De filmvoorstelling annex muziekshow *Westland in vogelvlucht* wordt uitgevoerd op zaterdag 1 en zondag 2 november om 20.00 uur in de 's Gravenzandse Westlandhal, die dan speciaal voor deze gelegenheid is omgebouwd in een tijdelijke pop-upbioscoop met zo'n zeshonderd zitplaatsen.

De door Edwin de Haan en zijn team gemaakte documentairefilm wordt geprojecteerd op een professioneel doek van 8 bij 4,5 meter.

Niet in beeld, maar ervoor, zitten zo'n 65 musici van de Honsels Harmonie, die akoestisch onversterkt spelen.

Alleen de pianist wordt versterkt als hij de beelden tijdens sommige intermezzo's muzikaal ondersteunt.

Filmer De Haan benadrukt dat alle beelden van zijn film echt zijn en dat er geen kunstmatige intelligentie aan te pas is gekomen.

▲ Een beeld uit de documentaire: de Grote Kerk in Monster. FOTO PLATFORM 82

Het is 75 minuten lang muziek spelen die in tijd exact past bij de gemaakte film

– Hein van den Bos

▼ Honsels Harmonie speelt straks live muziek bij de documentaire over het Westland.

FOTO WIL PRINS

vooral dat er naast geschiedenis ook nog zoveel modern vakmanschap aanwezig is en dat er uniek innovatief gewerkt wordt.” Edwin beaamt dat dat beeld toch wel een ander Westland toont dan wat hij kende voordat hij met dit project aan het werk ging.

Nieuwe dingen

„En zo maakten we een documentaire van datgene wat het Westland echt kenmerkt. Ook dat Westland meer is dan kassen. Waardoor het geheel een bijzonder streekportret is geworden dat zelfs voor Westlanders zelf verrassend zal zijn. Die zullen ook nieuwe dingen ontdekken”, glimlacht niet-Westlander Edwin.

Terwijl de filmmakers filmde, werd ook al een begin gemaakt met de muzikale invulling. Dat betekent eveneens dat Hein met een muziekcommissie op zoek is gegaan naar bijpassende klanken. Deels uit het eigen, klassieke repertoire.

Vele avonden werd gezocht en geluisterd wat er voor mogelijkheden zijn. „Dat werd een mooi en beweeglijk samenspel dat eigenlijk heel organisch bleek te werken”, vertellen beiden.

Toen werd ook welbewust besloten te kiezen voor niet echt bekende werken, composities die nog nooit in deze vorm met beeld zijn gebruikt. „De meeste muziek zal voor de bezoekers dan ook nieuw zijn.”

De gekozen muziek is de laatste tijd door de leden van Honsels Harmonie al intensief geoefend. Ook al

weten ze nog niet precies wat er exact wordt uitgevoerd. Dat gaat een klein comité van musici en beeldmakers definitief besluiten.

En dat heeft weer alles heeft te maken met die zware klus ‘van de vijfde categorie’, die daarna in handen ligt van dirigent Arno en filmmaker regisseur Edwin. Dat duo moet ervoor zorgen dat geluid en beeld qua lengte perfect overeenkomen. Precies goed getimed.

„Niet op de seconde maar op de milliseconden”, weet Hein inmiddels. „Want je kunt natuurlijk niet hebben dat een enthousiaste trompettist besluit om maar even iets langer door te blazen.”

„Gelukkig zijn er wel, wat wij herstel mogelijkheden noemen, om een beetje te corrigeren. Om de muziek of de beelden iets sneller of iets langzamer te laten lopen”, zo legt Edwin uit. „Maar die zijn wel beperkt.”

Topsport

Bovendien is dat een kunst apart, want op dat soort spannende momenten dat muziek en beeld dreigen niet helemaal meer synchroon te lopen, wordt het hoogste verlangd van dirigent en filmregisseur.

Die, bijna in stilte met elkaar communicerend, onverwachts en in een split second improviserend moeten besluiten of en hoe er gehandeld moet worden. „Dat is echt topsport waar het publiek vrijwel zeker niets van merkt.”

Maar misschien dat iemand dat zweetdruppeltje ziet?

